

รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการส่งเสริม วัฒนธรรมพื้นบ้านของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักราช พ้าขาว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ๒) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างวิธีการวิจัย

เชิงคุณภาพ และวิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามใช้สถิติความถี่และร้อยละ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (๑) รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้าน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ ๑) หลักการและเหตุผลของการจัดตั้งศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา ๒) ลักษณะทางกายภาพ ๓) โครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ บทบาทหน้าที่ คณะกรรมการประจำศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา การบริหารจัดการด้านบุคลากรและงาน ด้านแผนงาน และงบประมาณ ด้านสถานที่สิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย ด้านข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการและการวิจัย และด้านการอนุรักษ์ และส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม และ ๔) ลักษณะของกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ (๒) ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีขั้นตอนและวิธีการที่จะส่งผลทำให้เกิดเป็นผลในทั้งระยะสั้นและยาวนั้น ประกอบด้วย ๑) การเกื้อหนุนด้านบริหาร ๒) การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ๓) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ๔) การตั้งกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมพื้นบ้าน ๕) การบูรณาการในการปฏิบัติงาน และผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นว่างบแบบการบริหารจัดการมีความเหมาะสมร้อยละ ๑๐๐ และความเป็นไปได้ร้อยละ ๙๑.๓๐

หลักการและความเป็นมา

ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เริ่มก่อตั้งขึ้นจากบทบาทและภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยในด้านการทำนุบำรุง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ในลักษณะของบ้านพักอาศัยของกลุ่มชาติพันธุ์ จากความตระหนักถึงและให้ความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของ

กลุ่มชาติพันธุ์อันหลากหลายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมุ่งนำเสนอให้ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาและประชาชน ในการดำเนินงานศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาให้ความสนใจศึกษาด้านสังคมและวัฒนธรรม และองค์ความรู้ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและในบริเวณชายขอบบนพื้นที่สูง และการศึกษาวิจัยด้านชาติพันธุ์ที่สามารถนำไปสู่การสร้างคามเข้มแข็งของชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ

นอกจากศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาดำเนินงานตามบทบาทของมหาวิทยาลัยแล้วยังสอดคล้องกับแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๙ กำหนดวิสัยทัศน์ โดยใช้มิติทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในการขับเคลื่อนและประสานความร่วมมือกับ ทุกภาคส่วนเพื่อสร้างสังคมคุณธรรม ตลอดจนพันธกิจเพื่ออนุรักษ์ คุ้มครองและส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ของชาติและความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้คงอยู่อย่างมั่นคง โดยมียุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม องค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้ได้รับการรวบรวม จัดระบบในรูปของฐานข้อมูล และมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานจัดให้มีศึกษา และรวบรวมองค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม จัดการองค์ความรู้ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้เป็นระบบ และส่งเสริมเครือข่ายร่วมขับเคลื่อนงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอย่างมีเอกภาพ (แผนวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๕๐: ๕๖-๕๗) และความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับวัฒนธรรมนั้น การศึกษาคือกระบวนการสร้างสรรค์และถ่ายทอดวัฒนธรรม ดังนั้นการอยู่รอดของการศึกษาก็ต้องอาศัยวัฒนธรรมและการอยู่รอดของวัฒนธรรมก็ต้องอาศัยการศึกษา (วิระ บำรุงรักษา, ๒๕๓๘: ๒๔๓) และในการดำเนินงานและส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านนั้น ในปัจจุบันการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมถือได้ว่าเป็นเครื่องมือในการช่วยทำงานมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ที่ไม่ใช่วัตถุที่เป็นของส่วนรวม มีคุณค่าในทางจิตใจ ด้านจิตวิญญาณหรือมีมูลค่าทางสัญญา (sign value spiritual) (กาญจนา แก้วเทพ

และคณะ, ๒๕๕๓: ๑๓-๑๕)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดให้มีศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาขึ้นในสถาบันการศึกษาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษากับวัฒนธรรม ซึ่งจะทำให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้และการศึกษาเชิงลึกในด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ซึ่งในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์จากประชากรกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งประชากรที่อยู่ในวัยศึกษาที่เข้าเรียนในวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มากกว่า ๕๐๐ คน ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ไทยวน ไทใหญ่ ปกาเกอญอ (กะเหรี่ยง) ม้ง มูเซอ จีนยูนนาน (จีนฮ่อ) และลีซอ กลุ่มนักศึกษาชาติพันธุ์เหล่านี้มีความแตกต่างทั้งทางบุคลิกภาพ ความคิด และวิถีชีวิตในการดำรงชีวิตและเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งของสังคมในการอยู่ร่วมกันที่จะทำให้องค์กรอยู่รอดในระยะยาวของมวลมนุษยชาติ นอกจากนั้นในจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังไม่มีมีการก่อรูปหรือแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ วิถีชีวิตดั้งเดิมของชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในลักษณะการจำลองวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ในสถานศึกษา หากมีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จะสามารถส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ รวมทั้งเป็นแหล่งการเรียนรู้และแหล่งรวบรวมข้อมูลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ขึ้นอันเป็นพื้นฐานการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ และยังสามารถใช้เป็นแหล่งในการศึกษาเชิงลึกทางสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย ข้อมูลและแหล่งข้อมูล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ศึกษา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ตามรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มย่อย และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ได้แก่ แบบสอบถาม เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย วารสาร เอกสารประกอบการประชุม สัมมนา การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การศึกษาข้อมูลทางกายภาพ เพื่อประกอบการวิเคราะห์ในขณะศึกษาภาคสนาม

แหล่งข้อมูลจากได้จากการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม สำหรับถามผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key-Informants) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือกลุ่มนักศึกษาชาติพันธุ์ในวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) กลุ่มนักศึกษาชาติพันธุ์ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้แก่ กลุ่มไทยวน กลุ่มไทใหญ่ กลุ่มปกากะญอ (กะเหรี่ยง) กลุ่มม้ง กลุ่มมูเซอ กลุ่มจีนยูนนาน (จีนฮ่อ)กลุ่มลีซอ เป็นต้น

๒) กลุ่มผู้นำชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ภูมิปัญญา ผู้อาวุโส ผู้นำเยาวชนในชุมชน

๓) กลุ่มพระภิกษุที่จำพรรษาอยู่ในวัดชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์

- ๔) กลุ่มชาวบ้านภายในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์
- ๕) กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านชาติพันธุ์ศึกษา

๒. เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นนี้คือ ประเด็นในการจัดสนทนากลุ่มแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม (Questionnaires) มี ๒ ชุด

๒.๑ การจัดกลุ่มสนทนา ผู้วิจัยกำหนดประเด็นล่วงหน้าในการจัดสนทนากลุ่ม ซึ่งข้อมูลได้จากการแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการระหว่งการจัดกลุ่มสนทนา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกลุ่ม ๆ ละ ๓-๕ คนประกอบด้วยผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและบริหารด้านวัฒนธรรมโดยมีประเด็นที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ได้แก่

๑) ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอนควรมีบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ได้อย่างไร

๒) รูปแบบการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ควรมีลักษณะอย่างไร

๓) กิจกรรมในลักษณะใดบ้างที่เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

๒.๒ การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ในประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาใช้สำหรับพระภิกษุ ผู้นำชาวบ้านและชาวบ้านในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์

๒.๓ การใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ผู้วิจัยกำหนดให้มี ๒ ชุด แบบสอบถามชุดที่ ๑ ใช้สำหรับกลุ่มผู้บริหาร คณาจารย์ พระภิกษุ ผู้ปฏิบัติงานด้านวัฒนธรรม ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชุมชนของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นทางการ และนักศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน ๑ ชุด โดยกำหนดประเด็นหลักในการสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถ

เลือกตอบ (Check List) ในประเด็นด้านการบริหารจัดการทางวัฒนธรรม การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อกิจกรรมทางวัฒนธรรม สอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาที่เหมาะสมโดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๔ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การดำรงตำแหน่ง ภูมิลำเนาเดิม ชาติพันธุ์เดิม ลักษณะการอยู่อาศัยในชุมชน ระดับการศึกษา ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ ข้อมูลด้านการบริหารจัดการที่เหมาะสมของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

ตอนที่ ๓ ข้อมูลการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีต่อกิจกรรมทางวัฒนธรรมของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

ตอนที่ ๔ สอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะ การสนับสนุน/ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านในปัจจุบันและอนาคตและข้อคิดเห็นอื่นๆ ในลักษณะปลายเปิด

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และด้านวัฒนธรรมจำนวน ๓ คน เพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence)

แบบสอบถามชุดที่ ๒ เพื่อประเมินการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาที่เหมาะสมจากการเลือกแบบเจาะจงตามรายการที่กำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีตัวเลือก ๕ ระดับคือ

๕ หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด

๔ หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มาก

๓ หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ปานกลาง

๒ หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อย

๑ หมายถึง มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

ในตอนท้ายของแบบประเมินมีข้อความปลายเปิดให้ผู้ประเมินได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมิน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วปรับปรุง แก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑ การเก็บข้อมูลจากการจัดกลุ่มสนทนา โดยได้จากการกำหนดประเด็นในการจัดกลุ่มสนทนา การแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะในระหว่างการจัดกลุ่มสนทนา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกลุ่ม ๆ ละ ๓-๕ คนประกอบด้วยผู้นำชุมชน ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและบริหารด้านวัฒนธรรม

๓.๒ ผู้วิจัยจัดสนทนากลุ่มจำนวน ๓ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ณ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ในเวทีการเสวนาวิชาการเรื่องการบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านในสถานศึกษาโดย รองศาสตราจารย์ ดร.มังกร ทองสุกดี ดร.จรรยา คำพวนตา และอาจารย์สุรศักดิ์ ป้อมทองคำ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร การศึกษาและด้านวัฒนธรรม ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ณ วัดปางหมู โดยผู้ร่วมการสนทนากลุ่ม ได้แก่พระครูอนุกุตสังฆกิจ เจ้าอาวาสวัดปางหมู อาจารย์รุ่งทิวา มูลสถานผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาวิชาชีพครูวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน อาจารย์ประจักษ์ เข้มมุกด์ อดีตคณบดีวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน พ.ต.ท.บัณฑิต อินทุฤทธิ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และครั้งที่ ๓ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ณ วัดปางหมู มีผู้แทนกลุ่มชาติพันธุ์จากพระภิกษุ กลุ่มผู้นำชุมชน นักศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

๓.๓ การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ถึงกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ และขอรับคืนโดยส่งกลับทางไปรษณีย์โดยได้รับความร่วมมืออย่างดีจากกลุ่มเป้าหมาย

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มสนทนา การสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร โดยนำเสนอข้อมูลแบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ

๑) นำเสนอโดยการอธิบายประเด็นสำคัญและยกตัวอย่างคำพูด (Quote)

๒) สรุปสาระสำคัญจากประเด็นการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

๓.๔.๒ การวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ คือ

๑) ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่และการกระจายแบบร้อยละ

๒) ข้อมูลด้านการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษางานวัฒนธรรมของผู้นำชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นการสอบถามข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ และแบบร้อยละ

๓) ข้อมูลการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีต่อกิจกรรมทางวัฒนธรรมของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วยการแจกแจงความถี่ และแบบร้อยละ

๔) สังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะวิธีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านผู้วิจัยนำมาสรุปอภิปรายเชิงพรรณนา

๓.๔.๓ การวิเคราะห์แบบประเมินชุดที่ ๒ ในประเมินการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาที่เหมาะสมจากการเลือกแบบเจาะจงโดยแยกการเก็บข้อมูลใน ๒ ลักษณะได้แก่

๑) จากผู้เข้าร่วมสัมมนาวิชาการมาร่วมการประชุมวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการเสวนาทางวิชาการเรื่อง การบริหารจัดการองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน และการส่งเสริมวัฒนธรรม

พื้นบ้านในสถานศึกษาเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ณ วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านชาติพันธุ์ และผู้มีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน ด้านวัฒนธรรม และงานวิชาการที่จัดขึ้นในองค์กรด้านวัฒนธรรม

๒) จากกลุ่มผู้บริหารทางวัฒนธรรม ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา และวัฒนธรรม ผู้นำชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ และผู้นำ นักศึกษา จำนวน ๒๓ คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ประเมินรูปแบบการบริหาร จัดการที่เหมาะสมและความเป็นไปได้

๓) แบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการ โดยใช้มาตรฐาน ส่วนประมาณค่า (Rating scale) เพื่อถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดในการจัดทำแบบประเมินรูปแบบ การบริหารจัดการที่เหมาะสมโดยผู้วิจัยได้ประยุกต์คุณลักษณะการบริหารจัดการ วัฒนธรรมที่พึงประสงค์และแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๙ เป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์สร้างแบบประเมินรูปแบบการบริหารจัดการที่ เหมาะสม

ผู้วิจัยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ ศึกษาตามประเด็น ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าคะแนนของคำตอบ ดังนี้

ระดับคำตอบ ๕ หมายถึง มากที่สุด

ระดับคำตอบ ๔ หมายถึง มาก

ระดับคำตอบ ๓ หมายถึง ปานกลาง

ระดับคำตอบ ๒ หมายถึง น้อย

ระดับคำตอบ ๑ หมายถึง น้อยที่สุด

การแปลความหมายแบ่งเป็นค่าเฉลี่ย ๕ ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๔.๕๐-๕.๐๐ หมายถึง ค่าระดับที่เหมาะสม/ เป็นไปได้มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๓.๕๐-๔.๔๙ หมายถึง ค่าระดับที่เหมาะสม/ เป็นไปได้มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๒.๕๐-๓.๔๙ หมายถึง ค่าระดับที่เหมาะสม/ เป็นไปได้ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๕๐-๒.๔๙ หมายถึง ค่าระดับที่เหมาะสม/ เป็นไปได้น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง ๑.๐๐-๑.๔๙ หมายถึง ค่าระดับที่เหมาะสม/ เป็นไปได้น้อยที่สุด

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินด้วยการแจกแจงความถี่ และ กำหนดให้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเกิน ๓.๕๐ เป็นการบริหารจัดการที่มีความเหมาะสมและ เป็นไปได้ของการนำรูปแบบการบริหารจัดการที่เหมาะสมไปใช้ ส่วนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบประเมิน ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นและ สาระสำคัญต่อไป

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของศูนย์ ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัย แม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๑ พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผล ต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการที่ ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาวิทยาลัย แม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. หลักการและเหตุผลของการจัดตั้งศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนประกอบด้วยความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีฐานของประชากรกลุ่มชาติพันธุ์มากกว่า ๘ กลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มีสังคมและวัฒนธรรม วิธีการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันไปตามบริบทของการอพยพและการตั้งถิ่นฐาน คติความเชื่อและสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอนกระจายตัวไปในทุกตำบล หมู่บ้าน และมีสิ่งที่เป็นคุณค่าหลายประการของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ควรศึกษาในเชิงวิชาการ และศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาสามารถนำคุณค่าเหล่านั้น เช่น ภาษา วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ประเพณี ภูมิปัญญาพื้นบ้าน วัฒนธรรมการกินอาหาร รูปแบบของวิถีชีวิต ศิลปหัตถกรรม ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ศึกษา ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัย และส่งเสริม สนับสนุนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ในการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมจึงมีความจำเป็นที่ให้มีการตั้งศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาดำเนินงานส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ไปอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนถึงศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาจะสามารถช่วยสร้างเสถียรภาพทางสังคม ความเป็นระเบียบและความผาสุกของสังคมได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

๒. ลักษณะทางกายภาพของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

ในการดำเนินงานมีความจำเป็นที่ต้องมีสถานที่หรือแหล่งเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างเป็นรูปธรรม คือ ควรกำหนดอาคารที่มีลักษณะการพักอาศัยตามรูปแบบของสถาปัตยกรรมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ควรมีอาคารหรือลานอเนกประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมการสาธิต การแสดงเครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงสถานที่ที่จัดให้มีการพักผ่อนพบปะ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างนักศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เช่น ห้องน้ำ เครื่องอำนวยความสะดวก และการแบ่งพื้นที่ให้มีความเคลื่อนไหวในวิถีชีวิต เช่น พื้นที่การปลูกพืชผักสวนครัว สวนสมุนไพร การเลี้ยงสัตว์ ซึ่งจะเอื้อให้ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษามีลักษณะความเคลื่อนไหว มีชีวิต

๓. โครงสร้างการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

การบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการขับเคลื่อนให้การส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เป็นไปอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่องได้ ภายใต้การกำหนดให้มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ นโยบายและแผนงาน รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา และมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะพันธกิจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ดังกล่าว จึงมีความจำเป็นกำหนดให้มีบุคลากรขึ้นทำหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

๑) **ผู้อำนวยการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา** ควรมาจากคณาจารย์หรือบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยมากกว่าบุคคลภายนอก ด้วยเหตุผลของการคล่องตัวในการบริหารจัดการ และเชื่อมโยงกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุนกับการจัดการเรียนการสอนได้มากกว่า และในการบริหารจัดการจะมุ่งเน้นในลักษณะการประสานงาน การแสวงหาความร่วมมือ และเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการบุคลากรและงาน ด้านแผนงานและงบประมาณ ด้านสถานที่/สิ่งแวดล้อมของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ และประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการและการวิจัย รวมถึงการอนุรักษ์ และส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม

๒) บทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

๑. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดประชุม สัมมนา จัดอบรมกิจกรรม ศิลปวัฒนธรรม

๒. ทำนุบำรุง และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์

๓. จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

๔. ส่งเสริมให้บริการทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม

๕. สร้างระบบงาน ประสานภาคีและเครือข่ายทั้งภายในและต่างประเทศ

๖. จัดระบบและร่วมพัฒนาสภาพแวดล้อมศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา และประสานกับหน่วยงานอื่นและให้ความร่วมมือในด้านศิลปวัฒนธรรม

๗. รวบรวมข้อมูลทางด้านศิลปวัฒนธรรมและเผยแพร่กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม การศาสนา และสิ่งแวดล้อม

๘. เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

๙. จัดหาแหล่งทุนและตั้งกองทุนทางศิลปวัฒนธรรม

๑๐. ส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานวัฒนธรรมศึกษาในจังหวัด/มหาวิทยาลัย

๑๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้าน

๑๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรนักศึกษา บุคคลทั่วไปทำ
การวิจัย

๑๓. จัดให้มีกองทุนและจัดระบบการบริหารจัดการกองทุน ด้านศิลป
วัฒนธรรม

๑๔. รายงาน/ประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

๓) คณะกรรมการประจำศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา ควรมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มาจากบุคลากรจากหลายหลายกลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญด้านชาติพันธุ์ พระภิกษุ ผู้นำศาสนาอื่น และผู้นำองค์กรที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อดำเนินการในลักษณะบูรณาการการมีส่วนร่วม และการให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

๔) การบริหารจัดการงานในศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา ควรให้ครอบคลุมและเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา ประกอบด้วยงานบริหารทั่วไป งานวิชาการ งานวิจัย งานส่งเสริมและประสานงานวัฒนธรรม งานบริการ และสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ งานแผนงานและงบประมาณ โดยแบ่งเป็นการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการบุคลากรและงาน เกี่ยวข้องกับงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานพัสดุ ครุภัณฑ์ และการประสานงานทั่วไป

๒. การบริหารจัดการแผนงานและงบประมาณ เกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดทำแผนงาน กิจกรรม โครงการ และการขอตั้งงบประมาณ

๓. การบริหารจัดการสถานที่/สิ่งแวดล้อมของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา เกี่ยวข้องกับดูแลด้านกายภาพภายในศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา

๔. การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย มุ่งเน้นการแสวงหาความร่วมมือ การประสานงานเครือข่าย การสร้างเครือข่ายสัมพันธ์

๕. การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ มุ่งเน้นการจัดทำข้อมูลด้านชาติพันธุ์

๖. การบริหารจัดการวิชาการและการวิจัย เกี่ยวข้องกับงานบริการวิชาการ การจัดการองค์ความรู้ และงานวิจัยของกลุ่มชาติพันธุ์

๗. การบริหารจัดการการอนุรักษ์ และส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม งานส่งเสริมและประสานงานกิจกรรมด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมกับหน่วยงานภายในและภายนอก

๔. ลักษณะของกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์

การส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาตินั้น ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาควรมีกิจกรรม โครงการที่สามารถดำเนินงานในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ไว้เป็นแนวทางหลัก และสามารถพัฒนาปรับปรุงให้มีความเหมาะสม มีความยืดหยุ่นกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงและสถานการณ์ในแต่ละปี ดังปรากฏไว้แล้วในแบบสอบถามและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ ๒ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการ เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการให้ภารกิจได้ดำเนินกันไปอย่างต่อเนื่อง มีขั้นตอนที่เหมาะสมและเป็นไปได้เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา พบว่า การบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาควรมีขั้นตอนและวิธีการที่จะส่งผลทำให้เกิดให้เกิดผลจริง และเกิดเป็นผลในทั้งระยะสั้นและยาวนาน มีดังต่อไปนี้

การเกื้อหนุนด้านบริหาร ควรมีการประกาศจัดตั้งให้ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาเป็นหน่วยงานภายในหรือส่วนงานสังกัดวิทยาลัยแม่ฮ่องสอนอย่างเป็นทางการ และสนับสนุนบุคลากร งบประมาณทุกปีงบประมาณ ตลอดจนการสร้างกลไก และกระบวนการในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม ในการบริหารจัดการบุคลากรและงาน การบริหารจัดการแผนงานและงบประมาณ การบริหารจัดการสถานที่และสิ่งแวดล้อมของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย การบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ มุ่งเน้นการจัดทำข้อมูลด้านชาติพันธุ์ การบริหารจัดการวิชาการและการวิจัย และการบริหารจัดการการอนุรักษ์ และส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม

การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ควรสร้างระบบความร่วมมือเพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของจากความร่วมมือ ร่วมสร้างสรรค์กิจกรรมในรูปแบบของคณะกรรมการ คณะทำงานและหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ อย่างหลากหลาย รวมทั้งการทำความตกลงร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน สร้างเครือข่าย ซึ่งจะเกิดผลดีในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ และสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นในระยะยาวได้

ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ควรให้ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา มีบทบาทหน้าที่เชื่อมโยงกับการเรียนการสอนของคณาจารย์ และนักศึกษา

เหมาะสมที่เป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยด้านชาติพันธุ์ในแง่มุมต่าง ๆ การสร้างหลักสูตร/รายวิชาด้านชาติพันธุ์ศึกษา การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งเชื่อมโยงร่วมมือเชิงวิชาการกับหน่วยงานสถานศึกษาอื่นๆ

การตั้งกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมพื้นบ้าน ควรมีการระดมสรรพกำลังจากผู้มีส่วนร่วมบนฐานของชาติพันธุ์เป็นตัวตั้ง เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของในวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งในปัจจุบันนี้เป็นภาวะการณ์ที่ท้าทายให้แก่ผู้บริหารจัดการที่รับผิดชอบ แต่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดพลังขับเคลื่อนในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ไปได้อย่างราบรื่นและต่อเนื่องยั่งยืนได้

การบูรณาการในการปฏิบัติงาน ควรมีการบูรณาการในการกิจตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาทั้งภายในและภายนอก หน่วยงานภายนอกจะเกี่ยวข้องกับการขอความร่วมมือในรูปแบบของคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น บุคคลหรือหน่วยงานภายในจะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การขอความร่วมมือในเรื่องต่างๆ การขอตั้งงบประมาณสนับสนุนประจำปี เป็นต้น ซึ่งหากสามารถบูรณาการในการกิจจะช่วยให้เกิดความคล่องตัว ไม่ซ้ำซ้อนในงาน และลดเส้นทางเดินของงาน ตลอดจนถึงเกิดผลดีในการประหยัดค่าใช้จ่ายจากความซ้ำซ้อนของระหว่างกิจกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมลงได้ เช่น กิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมสามารถบูรณาการกับกิจกรรมการสืบทอดทางวัฒนธรรม กิจกรรมการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมสามารถประยุกต์ใช้บูรณาการกับกิจกรรมการสาธิต และกิจกรรมการแสดงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม รวมทั้งการบูรณาการในกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการศึกษาข้างต้นผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการศึกษาในแต่ละประเด็นที่สำคัญดังนี้

๑. รูปแบบการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ ได้แก่ การศึกษาบริบททั่วไปที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละกลุ่ม เช่น วิถีชีวิต คติความเชื่อ พิธีกรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปหัตถกรรม เพื่อจะทำความเข้าใจลักษณะและบุคลิกภาพหรือวัฒนธรรมพื้นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ของแต่ละกลุ่ม รวมทั้งเพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงและเกิดประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ การกำหนดเนื้อหากิจกรรม/โครงการได้อย่างเหมาะสมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีความสัมพันธ์ในแง่ของพฤติกรรมของคนและกลุ่มคน กลุ่มคนกับชุมชน เพราะมีแบบแผน และระเบียบของชุมชนหรือสังคม รวมถึงมีการปลูกฝังมโนทัศน์ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของรูธ เบเนดิกต์ (Ruth Benedict) กล่าวว่า บุคลิกภาพโดยภาพรวมของคนในสังคมก็คือวัฒนธรรมประจำชาติ (National Characteristics) และวัฒนธรรมประจำชาติก็คือรูปแบบรวมของบุคลิกภาพส่วนบุคคล หรือวัฒนธรรมพื้นฐาน (Basic Personality) ของสังคม และ ฟรานซ์ โบแอส (Franz Boas) กล่าวว่า ในวัฒนธรรมหนึ่ง ๆ บุคคลจะกระทำทุกอย่างในแนวทางเดียวกัน ค่านิยม บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเป็นตัวกำหนดรูปแบบของพฤติกรรมนั้น รูปแบบทางวัฒนธรรมจึงเป็นตัวแบ่งแยกสังคมหนึ่งออกจากสังคมอื่นๆ อย่างชัดเจน (นิยพรรณ (พลวัฒน์) วรรณศิริ, ๒๕๕๐: ๑๐๕-๑๐๖) และในการกำหนดหลักการและเหตุผลของจัดตั้งศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาเพื่อศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงและแตกต่างกันไปตามบริบทของการอพยพและการตั้งถิ่นฐาน คติความเชื่อและสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ ภาษา วัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ประเพณี ภูมิปัญญาพื้นบ้าน วัฒนธรรมการกินอาหาร รูปแบบ

ของวิถีชีวิต ศิลปหัตถกรรม ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ศึกษา ทำการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และส่งเสริม สนับสนุนในรูปแบบต่างๆ การทำนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรม ตลอดจนศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาจะสามารถช่วยสร้างเสถียรภาพทาง สังคม ความเป็นระเบียบและความผาสุกของสังคมได้ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งสอดคล้องกับ อีมิล เดอร์ไคม์ (Emile Durkheim) กล่าวว่า เสถียรภาพทางสังคม สร้างความเป็นระเบียบและความผาสุกของสังคม มากกว่าปัจเจกบุคคล มิฉะนั้น จะเกิดความไร้บรรทัดฐาน (Anomie) ซึ่ง Radcliffe-Brown เสริมว่าองค์ประกอบ สำคัญที่ช่วยยึดสังคมไว้ด้วยกันนั้น ได้แก่ค่านิยม ความรู้สึกและพิธีกรรมต่างๆ (อนุรักษ์ ปัญญานูวัฒน์, ๒๕๕๒)

ในเรื่องของลักษณะทางกายภาพของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษานั้น มีความจำเป็น ที่จะต้องมีสถานที่เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ อย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดอาคารที่มีลักษณะการพักอาศัยตามรูปแบบของ สถาปัตยกรรมของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งสอดคล้องกับวิระ บำรุงรักษ์ (๒๕๓๘: ๒๓๔-๒๔๑) กล่าวไว้ในเรื่องเครื่องชี้ภาวะทางวัฒนธรรม ไว้ว่า การส่งเสริมและ การสนับสนุน (Promotion) ทางวัฒนธรรม คือการก่อสร้าง และการปรับปรุง เครื่องอำนวยความสะดวกทางวัฒนธรรม ตลอดจนความร่วมมือให้มีการส่งเสริม กิจกรรมทางวัฒนธรรมทุกประเภท และให้มีการจัดการศึกษาเพื่อวัฒนธรรม (Education) คือการเพิ่มเนื้อหาสาระวัฒนธรรมในหลักสูตร จัดสรรอุปกรณ์เครื่อง อำนวยความสะดวกให้เพียงพอกับการศึกษา และในเรื่องโครงสร้างการบริหาร จัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา จำเป็นจะต้องมีผู้อำนวยการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา เป็นผู้บริหารประจำศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาบริหารจัดการตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ ชาติพันธุ์ศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา โดยครอบคลุม และเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ การบริหารจัดการบุคลากรและงาน การบริหาร จัดการแผนงานและงบประมาณ การบริหารจัดการสถานที่/สิ่งแวดล้อมของศูนย์ ชาติพันธุ์ศึกษา การบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย การบริหาร จัดการข้อมูลสารสนเทศ การบริหารจัดการวิชาการและการวิจัย การบริหารจัดการ

การอนุรักษ์ และส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับกาญจนา แก้วเทพ และรัตติกาล เจนจิต (๒๕๕๓: ๒๕๙) กล่าวว่า มิติการบริหารจัดการวัฒนธรรม ในภาคปฏิบัติการ มีสิ่งที่ต้องบริหารจัดการ ได้แก่ ๑) การบริหารจัดการงาน หมายถึงการออกแบบโครงสร้างการทำงานว่าจะประกอบด้วยฝ่ายงานอะไรบ้าง การแบ่งประเภทของงาน การจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างสายงานต่าง ๆ ๒) การบริหารจัดการวัสดุ/อุปกรณ์/งบประมาณ เป็นส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิ่งที่ไม่มีชีวิตของกลุ่มองค์กร หากว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมาย ๓) การบริหารจัดการกิจกรรม และในการกำหนดลักษณะ ของกิจกรรม โครงการนั้นเหมาะสมกับการที่จะส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของ กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ได้ เพื่อให้แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์มีปฏิสัมพันธ์กับวัฒนธรรม ช้างเคียงมีการเรียนรู้และรับรู้ซึ่งกันและมีการยอมรับซึ่งกันและกันได้ ซึ่งจะ ช่วยสร้างการปฏิสัมพันธ์แบบสันติวิธี ซึ่งสอดคล้องกับอมรา พงศาพิชญ์ (๒๕๔๐) กล่าวว่า เมื่อสังคมวัฒนธรรมมีความหลากหลายทางคุณลักษณะและรูปแบบ วัฒนธรรมแต่ละชุดย่อมมีเหตุผลของการเกิดและมีคุณค่าสำหรับสังคมนั้น ๆ ซึ่ง วัฒนธรรมมีลักษณะของความสัมพัทธ์ (Culture Relativism) การเกิดวัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมมีลักษณะเฉพาะตัวเปรียบเทียบกันได้ยาก และ เมื่อวัฒนธรรมแพร่กระจายจากศูนย์กลาง (Cultural Diffusion) และไปมีปฏิสัมพันธ์ กับวัฒนธรรมช้างเคียงอยู่แล้ว (Cultural Interaction) ย่อมมีการเรียนรู้และรับรู้ ซึ่งกันและกัน ในระยะแรกอาจรับวัฒนธรรมใหม่ชั่วคราว (Cultural Borrowing) และต่อมารับอย่างถาวร (Cultural Adoption) ในกรณีที่วัฒนธรรมมีคุณลักษณะ ใกล้เคียงกันพอยอมรับซึ่งกันและกันได้ ปฏิสัมพันธ์จะอยู่ในแบบสันติวิธี กล่าวได้ว่า รูปแบบและองค์ประกอบการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา ที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุด เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา เกี่ยวกับบริบทของกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มต่าง ๆ ของนักศึกษาที่ศึกษาในวิทยาลัย แม่ฮ่องสอน ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่กระจายอยู่ในพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในจังหวัด แม่ฮ่องสอน

๒. ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษา วิทยาลัยแม่ฮ่องสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นขั้นตอนและวิธีการที่จะส่งผลทำให้เกิดให้เกิดผลจริง และเกิดเป็นผลในทั้งระยะสั้นและยาว ประกอบด้วย การเกื้อหนุนด้านบริหาร คือการประกาศจัดตั้งให้ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาเป็นหน่วยงานภายในหรือส่วนงานอย่างเป็นทางการ และสนับสนุนบุคลากรงบประมาณ ตลอดจนการสร้างกลไก และกระบวนการในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม ในการบริหารจัดการบุคลากรและงาน แผนงานและงบประมาณ สถานที่และสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของภาคีและเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ และประชาสัมพันธ์ งานวิชาการและการวิจัย และการอนุรักษ์ และส่งเสริมงานด้านวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ เกษมสิน (๒๕๑๔: ๑๓-๑๔) กล่าวว่า การบริหารการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร (Administrative resource) เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (process of administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และ กาญจนา แก้วเทพ (๒๕๕๓: ๑๔) กล่าวว่าการบริหารจัดการเป็นกระบวนการของการมุ่งไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม องค์กร จากการทำงาน/ดำเนินการร่วมกัน โดยใช้บุคคล และทรัพยากรต่าง ๆ ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย การบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การสร้างระบบความร่วมมือเพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของจากความร่วมมือ ร่วมสร้างสรรค์กิจกรรมในรูปแบบของคณะกรรมการ คณะทำงานและหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่นๆ อย่างหลากหลาย รวมทั้งการทำความตกลงร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะเกิดผลดีในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์และสร้างความเข้มแข็งในระยะยาวได้ ซึ่งสอดคล้องกับปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ (๒๕๔๓: ๑๔๖) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชน จะสะท้อนถึงความสำเร็จหรือล้มเหลวต่อกิจกรรมนั้นได้ การมีส่วนร่วมอาจเป็นการสนับสนุนทรัพยากร เช่น การสนับสนุนเงิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือช่วยทำกิจกรรม คือการเข้าร่วมในการวางแผน

การประชุม การแสดงความคิดเห็นการดำเนินการ การติดตามและประเมินผล และอำนาจหน้าที่ของผู้เข้าร่วม คือการเป็นผู้นำ เป็นร่วมคณะกรรมการ หรือเป็นสมาชิกเป็นต้น

สำหรับปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษามีบทบาทหน้าที่เชื่อมโยงกับการเรียนการสอน เป็นเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิจัยด้านชาติพันธุ์ในแง่มุมต่าง ๆ การสร้างหลักสูตร/รายวิชาด้านชาติพันธุ์ศึกษา การทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม รวมทั้งเชื่อมโยงร่วมมือเชิงวิชาการกับหน่วยงานสถานศึกษาอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ ระบุไว้ในมาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี รวมทั้งการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และการตั้งกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมพื้นบ้าน ควรมีการระดมสรรพกำลังจากผู้มีส่วนร่วมบนฐานของชาติพันธุ์เป็นตัวตั้ง เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของในวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งในปัจจุบันเป็นภาวะการณ์ที่ท้าทายให้แก่ผู้บริหารจัดการที่รับผิดชอบ แต่เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดพลังขับเคลื่อนในการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ไปได้อย่างราบรื่นและต่อเนื่องยั่งยืนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแผนวัฒนธรรมแห่งชาติได้กล่าวถึงการให้ความสำคัญกับการฟื้นฟู และพัฒนาการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชาติไทยแล้ว ยังให้ความสำคัญกับการสร้างฐานสถาบันการศึกษาให้สถาบันการศึกษาทุกระดับเป็นแหล่งบ่มเพาะคุณงามความดีแก่เยาวชน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพื่อเชิดชูคุณค่าและจิตวิญญาณของความเป็นไทย

สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม และนอกจากนั้นการบูรณาการในการปฏิบัติงานในการกิจตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาทั้งภายในและภายนอก การขอความร่วมมือในรูปแบบของคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ การขอตั้งงบประมาณสนับสนุนประจำปี การบูรณาการในการกิจจะช่วยให้เกิดความคล่องตัว ไม่ซ้ำซ้อนในงาน และลดเส้นทางเดินของงาน ประหยัดค่าใช้จ่ายจากความซ้ำซ้อนของระหว่างกิจกรรมการส่งเสริมวัฒนธรรมลงได้ อย่างเช่นกิจกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรม สามารถบูรณาการกับกิจกรรมการสืบทอดทางวัฒนธรรม กิจกรรมการส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมสามารถประยุกต์ใช้บูรณาการกับกิจกรรมการสาธิต และกิจกรรมการแสดงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม รวมทั้งการบูรณาการในกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ อนุสรณ์ สุนทรพงศ์ และ เชษฐา โพธิ์ประทับ (๒๕๔๒) กล่าวว่า ควรนำนโยบายวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่กระบวนการเรียนการสอนและประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการศึกษาขั้นพื้นฐานและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง สถานศึกษาร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ประเพณีท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมตามประเพณีที่ดั้งเดิม ส่งเสริมให้นักเรียนสืบค้นจากชุมชน และผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการวัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแบ่งเป็น ๒ ส่วนดังต่อไปนี้ ส่วนที่ ๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ส่วนที่ ๑ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑) ควรนำรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาไปใช้อย่างจริงจัง และจัดระบบงานอย่างเป็นรูปธรรม

๒) ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาควรมุ่งเน้นการทำงานเชิงวิชาการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม มีความยืดหยุ่น เพื่อให้บุคลากร หน่วยงานได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานได้ง่ายและสะดวกขึ้น

๓) ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาควรเน้นการประสานสร้างความร่วมมือจากเครือข่ายหรือภาคีต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานภายใน ภายนอกมหาวิทยาลัย

๔) ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาควรมีการเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย และควรมีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น หลักสูตรหรือรายวิชาชาติพันธุ์ศึกษา ร่วมร่วมมือเชิงวิชาการกับเครือข่ายจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

๕) ควรสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุง และพัฒนาด้านกายภาพ หรือภูมิทัศน์บริเวณบ้านพักในศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาอย่างต่อเนื่องทุกปีงบประมาณ

๖) ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาควรมีการดำเนินการกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมจัดการความรู้ การบริการวิชาการ การวิจัยทางชาติพันธุ์และหรือด้านวัฒนธรรมพื้นบ้านของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่อง

๗) ศูนย์ชาติพันธุ์ศึกษาควรสนับสนุนเวทีทางวัฒนธรรมในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

๑) ควรมีการวิจัยเชิงลึกด้านชาติพันธุ์ของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์

๒) ควรมีการศึกษาวิจัยความร่วมมือ ความสมานฉันท์ การอยู่ร่วมกันระหว่างชาติพันธุ์

๓) ควรมีการศึกษา วิจัยคุณลักษณะเด่นของกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละชาติพันธุ์

๔) ควรมีการศึกษา วิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับรูปแบบหรือแนวทางในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านของกลุ่มชาติพันธุ์

๕) ควรมีการศึกษา วิจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนกลุ่มชาติพันธุ์

ปรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพและรัตติกาล เจนจัด. **การบริหารจัดการวัฒนธรรมพื้นบ้าน**
แบบมีส่วนร่วมด้วยนวัตกรรมการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์. ๒๕๕๓.
 ปรีชาดิ วลัยเสถียร และคณะ. **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา.**
 กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนวิจัย. ๒๕๔๓.
 สมพงศ์ เกษมลิน. **การบริหาร.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เกษมสุวรรณ. ๒๕๑๔.
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. **พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗.**
http://president.uru.ac.th/legal_uru/prbraj.pdf. (๙ พ.ย.๒๕๕๕), ๒๕๕๕.
 วัฒนธรรม, กระทรวง. **แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐-๒๕๕๙.**
 กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม. ๒๕๕๒.
 นัยพรพน(พลวัฒน์) วรรณศิริ. **มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม.** กรุงเทพฯ
 แอ็กสเปอเน็ท. ๒๕๕๐.
 อนุรักษ์ ปัญญานูวัฒน์. **ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่นิยม.** สำนักบริการวิชาการ
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. [http://www.uniserv.cmu.ac.th/uniserv/km/](http://www.uniserv.cmu.ac.th/uniserv/km/filekm.pdf)
[filekm.pdf](http://www.uniserv.cmu.ac.th/uniserv/km/filekm.pdf) (๒๐ กันยายน ๒๕๕๒).
 อนุสรณ์ สุนทรพงศ์และเชษฐา โพธิ์ประทับ. **รายงานการวิจัยเรื่อง ความตระหนัก**
และการเตรียมพร้อมรองรับการสูญเสียวัฒนธรรมท้องถิ่นของ
นักเรียนมัธยมศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
 กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๒.